

Álmok útján

Kamarás Klára

Mercator
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű
sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-607-432-6

A borító Kaskótó István munkája (www.kalaka.com).

© Kamarás Klára, 2009
© Mercator Stúdió, 2009

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
Tel/Fax: 06-26-301-549
Mobil: 06-30-30-59-489
e-mail: peteryk@t-online.hu

TARTALOM

Előszó helyett	7	Első lecke	29
Eljött az ősz	8	Második lecke	31
Tizennégy sorban	9	Nem üvöltés, csak sóhaj*	32
Esti csendben	10	Őszi illúziók	33
Álomhajó	11	Naiv töprengés	34
Tovább...	12	Lehet, hogy elfogyott	35
Rövid önéletrajz	13	Interneten	37
Elégia	14	Felszabadulási emlékmű Letenyén	39
Fogyó utak	15	A segély	40
Kavicsvers	16	Téli mondóka	43
Éjféli polémia	17	Január	44
Mikor az elmúlás kopog az ablakon	19	Február végén	45
Mondd, hol keressem...	21	Kornélia dala	46
Állj félre Sors	22	Egyszer majd	47
Szobrok a letenyei parkban	23	Február	48
Végkiárusítás	25	A napsütötte februári utcán	49
Komédiás	26	Síron túli szerelem	50
I. Kiszámloló	27	A három özvegy balladája	52
II. Kiszámloló	28	Álmok útján	53

Tavaszcvarók	55	Nászmenet	84
Éjszakai telefonok	56	Ébresztő	86
Kérdés	60	Október végén	87
Gésa egy régi képen	61	Egy apa imája 2006 őszén	89
Tavaszdodó	62	Megyek a térre	90
Fűzfák a szélben	63	Vidéki kislány Pesten	91
A Szép Meluzina	64	A tér	93
Paradiso	69	Semmi és soha	94
Gyertyaláng	70	Történelem madártávlatból	95
Homokszem	71	Pásztorok köszöntése	96
Emlékkönyvbe	72	Végül	97
Péter Erikának	73	Rekviem	99
Blog	74	Temetésen	100
Teher	75	Nolan White sírjára *	101
Semmi	76	Botladozva	102
Nyár végén	77	Meddig?	103
Őszi fényben	78	Kinn elfagyott a lomb	104
Felejtés	79	Szorongás 57'	105
Röviden	80	Hetvenöt évesen	108
Búcsú	81	Mézes-pálinka	109
Anna utolsó dala	82	Hideg kávé	111
Vasárnap délután	83	Utolsó lap	112

UTÓIRAT	113
Limerickek, huncutságok	114
A pizza-futár	114
Gyurika	114
Félénken	114
Kapáláskor	115
A költő	115
Oszkár	115
Az elhagyott férj strófája	115
Csalódás	116
Mmm!	117
Paál Gyulának	118
Pálinkás jó reggelt!	119
Amikor ravatalra tesznek	120
Hétszeres köszöntő	121

Kamarás Klára

ÁLMOK ÚTJÁN

Válogatott versek, képek
és
elbeszélések.

Előszó helyett

*Nem az a festő, ki képzeletednek fest,
sétapálcát, vagy éppen színes mankót,
hanem az, aki a képzeletedet festi meg,
eszközt adva néked a szárnyaláshoz.*

*Szeretettel Kamarás Klárának:
Szebeni Attila*

Eljött az ősz

Eljött az ősz. Kosárba szedd:
a sok gyümölcs beérett.
Elérted, mit elérhetőn
kínált e cafka élet.

Már szél süvölt, későre jár,
vadalma csüng csak ágon.
Fanyar levét élvezze más,
én jobb gyümölcsre vágyom.

Míg néhány kósza, vert madár
tengődik gyér gyümölcsön,
már hull a hó, s tán megfagyok,
de büszkeségem őrzöm...

Tizennégy sorban

Tizennégy sorban eldalolni
mindent, mi fontos, hogy' lehet?
Tizennégy sor, beosztva rendre,
lefed egy egész életet.

Tíz sorban annyi minden fér el:
öröm, csalódás, bánatok.
Még van idő és fő a szándék,
azt hiszem, hozzáfoghatok.

Hat sor van már csak, az se teljes.
Kár, hogy a költő ily selejtes,
s e dal már nem lehet remek,

és három sor... jaj kezdek félni...
Egy sorba azt lehet csak írni,
hogy voltam és szerettelek.

Esti csendben

(Tibornak)

Csókoltál, mikor csókra vágytam,
s virággal hintetted be ágyam.
Most itt ülünk az esti csendben,
látod szívem, megöregedtem.

Ezért volt minden öröm, bánat,
hogy végül újra rád találjak,
hogy legyen, aki elkísér,
ha az út lassan véget ér.

Kinn fú a szél, eső szemerkél,
beleng a múlt, de mit tehetnél?
Csókoltál, mikor csókot kértem,
most simogatod sajgó térdem.

Álomhajó

Most kék vízen lebeg ezüst hajóm.
Madárdal száll felém, s oly álmodón
érint a szellő, mint fényes selyem...
Repülünk át az álomtengeren!

Figyelj! A parton pálmák intenek,
a távolban talán egy kis sziget...?
Kit érdekel most élet, vagy halál,
ha egy-két ilyen álom rátalál...!

Tovább, tovább... nincs veszve semmi sem,
még itt vagyok, még feldobog szívem.
Még hajt a vágy, leírni azt, mi jó...
Ne hagyj el álom..., fény..., ezüst hajó...!

Tovább...

Mikor a tüzek mind kialszanak
s elnémulnak a lázadó szavak,
ne hidd, hogy végleg megadom magam,
megyek tovább, sötétben, hontalan.
Hihetnéd azt, hogy járni sem lehet
félőn tapodva minden új követ,
vakon tapintva kerítést, falat...
de csak tovább, amíg meg nem szakad
e koldus lét, e céltalan magány,
s át nem lépek a semmi kapuján.

Rövid önéletrajz

Apám nagyivó sváb volt,
nemzett tán részegen.
Szelíd zsidó nevelt fel,
de nyugvó életem
a háború megtörte,
bár nem láttam halált.
Őt elsodorta sorsa,
füstként a Mennybe szállt.

Voltam zárdista, buzgó,
tán szent akartam lenni,
felnőttként lelkes párttag...
Az életem csak ennyi.

Véres XX. század!
Ha gyűlöllek, hát okkal.
Ó, mennyi tiszta érzést
fröcsköltél be mocsokkal!

Elégia

Ott ült az ablak mellett.
Emlékszem, varrt szegény.
A tű parányi sebet ejtett
napbarnított kezén.

Tizennyolc éves voltam,
ki még semmit sem látott,
s megváltani készültem
gőgösen a világot.

Ahogy anyámra néztem,
egyszerre megviláglott:
Nem csak kereszthalálért,
szürke napok sodráért is
lehet ember áldott.

Fogyó utak

Lassan már elfogy alólunk az út.
Megyünk a pusztaságon át,
még visz a láb,
mert tart a lendület,
de már nem tudjuk, hogy hová, minek?

Forrást keresnénk, élő, bő vizet,
de lassan elfogy alólunk az út.
A nap tüzel,
cserzett bőrünk csak álca,
alatta ezer fájdalmas barázda.

Tán bosszúvágy volt, vagy csak félelem,
talán a lelkiismeret terelt? Hiába!
Lassan már elfogy alólunk az út.
Mindegy miért, és honnan érkezünk,
már oktalan és céltalan megyünk...

Még szólnak hozzánk.
Kérdezik talán:
miért e vándorélet,
de lassan elfogy alólunk az út.
Csak bólogatunk: Más is idejut!

Letérni, félrenézni? Ó, miértetek!
Volt hitvallás meg zászló, büszke dal.
Már csak motyogva mondunk némi rímet.
Nem látunk otthont, nekünk-tárt kaput.
Lassan már elfogy alólunk az út.

Kavicsvers

Kavics voltam, földre hulltam.

Madár lettél, elrepültél.

Toporgok az útfélen,
s alattomban úgy vélem,
ha a madár földre száll,
trágyadombon kapingál.

Régi önarckép
kréta

Éjféli polémia

Ha még hiszed, hogy lesz valami más,
jön még egy új, egy nagy feltámadás,
azt mondják rád: bolond...
de mondd,
hit nélkül, mint üres kalász,
inogni jobbra-ballra, mennyit ér?
Ki jegyzi fel, hogy kinek jut babér,
s lágyabban ringat-e az anyaföld,
ha felsorolják, mennyit és mit értem?
A síron túl hiába minden érdem.

Csak a ma van.
Engem nem érdekel,
hogy lesz-e más,
nem könyv az élet,
hol a folytatás
fontos lehet.
Ez látlelet.

Ne sírom mellett mondj beszédet,
mondd inkább most a véleményed,
de meg ne bánts,
legyen, mint sírbeszéd:
kegyes csalás!
Tőled minden kemény szó fájna,
égetne, mint özvegyi máglya,
megsemmisülnék,
vagy, mint túl sebes víz szélében a tajték,
apró cseppekre hullva
zuhannék vissza messzi múltba.

Még három éves alig voltam,
mikor rólam már verset írt a nagyapám.
Azóta mennyit kaptam!
Egy kis füzet betelne szép szavakkal,
elégedett lehetnék tán magammal,
hisz ez remek...
lenne,
ha benne
magamra ismerek.

*

Ha gondolsz rám,
s ha szólsz, legyen szép és igaz.
A kettő együtt túlzás?
Jól tudom, hogy az.

Én úgyis elhiszem
mind, ami hihetetlen,
mert földön járok, mégis
ott fenn, a fellegekben.

Hiszem, hogy van még...,
lesznek boldog évek.
Az öncsalással senkinek se vétek,
akár a tömjén füstje,
annyit ér,
de mégis kell,
hogy édesítse éltünk
valami több,
mint szorgos hangyalétünk,
valami cél: hová... miért... kinek.
Szavak... szavak... szavak!
Ugyan, ki érti meg...?

Mikor az elmúlás kopog az ablakon

Egész napos munka után
döcögött velem haza a vonat.
Sehol egy ismerős,
se társ, se álom,
hát kibámultam, ki az ablakon.
Néztem a tájat, azt az őszi tájat,
mely oly szép volt, hogy szinte, szinte fáj.

...És akkor hirtelen új vágy támadt reám:
Leszállni bárhol... vége. Nincs tovább.
Akár egy ismeretlen állomáson...
nekivágni az erdei magánynak,
elfeküdni a nyirkos rőt avarban,
elbújni, mint egy sebzett őzgida,
s elaludni a fák közt mindörökre.
Takarjatok fák, védj meg őszi erdő!
Mentsetek meg e szürke, semmi léttől,
ami otthon vár! Nem bírom tovább...
Mozdulni kellett volna, de csak ültem,
és vitt a vonat, vitt, csak vitt: haza.

Napok, hetek, vagy talán évek is,
nem tudom mennyi telt el,
az arany lombok hívó suttogását
magamban mélyre, mélyre eltemettem.
Minden hiába!
Végleg? Nem lehet!
Mert gyűltek bennem fájó sikolyok,
feldúltak fojtott belső ordítások,
de tudtam, tudtam, hogy még nem szabad.

Egyetlen hang és megállíthatatlan,
rohanni fogok, nem tudom hova,
ki a térre őrjöngve és sikoltva,
és többé abbahagyni nem tudom.

Azután elmúlt.
Megtört, mint egy átok.
Mentem, amerre vitt a sors, az út,
nem néztem már a kincses őszi tájat,
nem akartam többé kiszállni... bárhol...
a semmiben, az elmúlásra várva.

Szaladni? Annak vége. Nem tudok már.
Az elmúlás kopog az ablakon.
Csak az a sikoly fojtogatja torkom.
Amíg lehet, míg tudom, titkolom...

Mintha megtörtént volna mindez százszor...
vagy ott ülnék most is a vonaton...
Csak csendben, mozdulatlan!
Várni, várni...
Mit várok?
Magam sem tudom...

Mondd, hol keressem...

Piramisok és templomok falára
vésték a lélek üzeneteit.
Maradt, ami maradt, s ha meg is értjük
a képeket, a szavak ezreit,
hol van a gondolat, mi hajtotta a vésőt:
átadni azt, mi át sem adható,
a vágyakat, a túlélés reményét.

Mondd, merre van az én piramisom?
Hová lehetne rejteni egy álmot,
felvésni fájó gondolatokat,
hogy szét ne rágja az idő, e végzet,
mikor az élet lassan alkonyul,
mikor az agy magánya
kis dobozok mélyére zárja
lassan a múltat, jelent és jövőt.

Mondd, mennyi az, mi megmarad belőlem?
A szétmálló papír? Mindenki ír...
Megszűnő, s újuló internetes lapok
hullámsírába eltemetni végleg
mindazt, mi voltam, ami oly csekély,
de mégis volt, volt benne gondolat,
egy-egy felfénylő halvány szikra csak,
vagy hangyalét? Már magam sem tudom.
Mondd, merre van az én piramisom?

Állj félre Sors

Állj félre Sors.. Idő... Halál...,
mert annyi minden várna még!
Csak munka volt az életem,
s belém szakadt a szó, a kép.

Ne fuss szekér velem tovább!
Megállnék még. Pár pillanat
helyett pár év... az is kevés,
hogymondjam, mi még maradt,

vagy csak a fényt lássam tovább,
mi rám süt most, s az illatot
érezzem, mit ezer virág
hint rám, mit egyszer itt hagyok.

Ez nem virág? Nem napsugár?
Tömjén és gyertyák illata...?
Fáradtan megadom magam.
Hol vagy hazám? Van még haza?

Szobrok a letenyei parkban

Fenyők állnak vigyázban,
akác integet,
mely roskatag.
Köztük e pad
egy csöndes kis sziget.

Ágat himbál a szél.
Felettem leng,
mint súlytalan kötél.
Ki megdicsér, ki nem,
egyképp lendíti
tovább életem.

Barnálló, fülledt későnyári este.
Állnak a szobrok mereven, feszengve.
Már nem kereshetnek padot, helyet,
kit fába véstek, annak
leülni nem lehet.
Lehunyt szemmel sem látnak jobb világot.
Jó így ez annak, ki csak rosszat látott.
Mindegy, mi van, mi lesz és szű, ha rágja,
már nem övé a gond, hagyhatja másra.
Arcán merev mosoly, múlnak az évek,
a fára gondol tán, mely nem volt védett,
valaki abból szülte őt, de árva,
s most itt áll végső pusztulásra várva.

Az árnyak nyúlnak,
szintén hasztalan.

Bokrok közt látom
mereven magam.
Ha voltam, és senkit nem érdekel,
azt mondom én is: jobb! Felejtsem el!

Végkiárusítás

A fiatalság álarcát ledobtam.
Az élet piszkos hentesüzletében
kampókon lógnak legszebb álmaim
csontok, szalonnák, nyers szavak között.
Csak tessék, tessék, ez végeladás már!
Friss húst kerestek, szende álmokat
öreg tyúkok és vén marhák helyére,
és szerelemről rózsaszínű verset?

Feledjük hát a mocskot és keservet,
és emberek, ti csak nevessetek
a milliányi megtépett bajazzón!
Ó nézzetek tükörbe! Nézzetek!
Magatokat nézzétek és ne engem!
Micsoda játék...! Most lehet nevetni!

Komédiás

Porondra hát, az oroszlán már éhes!
Egy krumpliorr, egy kis mosoly, de édes...
Már csetlik botlik... Milyen jópofa!
Kihűlt a szíve, vagy az otthona?
Felejtse el, míg tart a csillogás!
Essen már hasra e komédiás!

Ha végre vége, a függöny lehull,
üres a színpad, nincsen fény sehol,
akin a néző méltán röhögött,
reszketve sír a színfalak mögött.

I. Kiszámoló

Új utakon,
Új cipőben,
Új emberek,
Új dalokra
Menetelnek,

De ha az út röggé válik,
Ha a cipő ronggyá vásik,
Ha a hangunk remegése
Sárba hull és jeges szélbe:
Ki fog akkor énekelni?

Ki fog akkor énekelni?!

II. Kiszámoló

Fekete?
Fehér!
Igen?
Nem!
Egyenes volt a
Gerincem.

Ezer éves elmúltam,
Mire jól megtanultam:
Kicsit igen, kicsit nem,
Pepita az életem.

Első lecke

– úúúr... íír...
– Úr ír!
– Az író ír. Ő úr?
– Úr!

– rííí... Rí!
– Valaki rí!
– Sír...?
– Sír!

– Egy színész sír?
– Egy színész sír talán...
Hallatszik... Látszik...
A színész, bár nem szín ész,
s ő bármikor parancsra játszik,
sír vagy nevet,
de ha lehet,
tapsot vár, pénzt és nagy nevet.
Megjegyzem, ritkán ér el rendjelet.

Őszintén csak a költő sír talán.
Mindegy min kesereg, úgy gondolom:
szerelmen, őszi, ködös bánaton,
valami mindig akad. Nem tudom...
Nem tudom, hogy miért e sok sírás?

– Nincs senki más?
– Nincs senki más helyette,
a költőnek hát ez a veszte...
A költőt azért túrik, ...hogyan legyen...
hogyan legyen valaki..., valaki
ott fenn a Parnasszus fokán,
ki, míg az úr ír,

és a többiek színházat játszanak,
papot, bohócot, katonát talán,
s a játék oly tökéletes,
hogy zöld legyek dongnak
hullahegyek felett,
legyen, ki sírva mondja el, mit látott.
A költő elsiratja a világot...

Második lecke

A költőnek nem árt a szenvedés.
Siklik a toll, ha könnyek mossák,
már bőven megkapta a jussát,
ha van, ki elolvassa verseit.
A költő húzza meg magát,
ne legyen saját hangja, elve,
végiggondolni csak azt merje,
amit tálcán kínál a nagyvilág.
Divatirányba álljon sorba,
a talpnyalóknak nincsen gondja!
S ha olykor tévedése lenne,
majd lesz ki bátran rúgja, verje.
Nincsen megértés, nincs barát.
Szavak: szeretet, gyűlölet?
De jó, hogy kiismertelek.

Nem üvöltés, csak sóhaj*

A költő megmutatja arcát.
– Jééé! Emberi?
Szívét találja – (kis körettel)
– ha van neki.
Agyát facsarja, mint a spongyát,
úgy törli szép világunk mocskát.
A felső régiók? Szív, szerelem...
Rég túlhaladta a történelem!

(Mit adjak még,
ha mindez nem elég?)
Mit adhatnék?
Nos, lehúzó gatyám:
Álmélkodhattok a költő farán!
Kis lila gőz köré... Miért ne?
Hát ne csak én, de más se értse!
Lám, sikoltoznak:
– Ez király! Ez bomba:
A segg vonult be az irodalomba!
(– Ha foncsorozná bilitek falát,
ott láthatnátok pont ilyen csodát!)

Mi a jövő? Fagyasztva, csomagolva
a szavaim, a betűk: "e" meg "a" ...
Az olvasó otthon mikróba rakja,
s hozott anyagból verset ír maga.

* Utalás Allen Ginsberg: Footnote to Howl - re.

Őszi illúziók

Ősz van megint, lehulló levelek
varázsát nézem. Szívem megremeg.
Sodorja szél, aztán a földre hull,
de akad köztük, ami nincs sehol,
mert újra, s újra fel, magasba száll,
nem is levél, boszorkány, vagy halál?
Vagy álom, mely csak a lelkünkben él?
Köd? Látomás? Mégis mindent megér.
Felejténéd, de többé nem lehet,
bár híre sincs, s nem jön más üzenet,
csak ősz, csak fény, csak hulló levelek.
Töppedt avart rugdosva lépkedek.

Tőlem panaszt ne halljon senki.
Amíg van út, tovább kell menni.
Avart rugdosva? Foszló álmokat
számolni? Évet, hetet, napokat?
Mérlegre tenni, hogy mit értem el?
Nem érdemes. Az idő másra kell.

A meglévőnél százszor többet ér
az, ami csak a képzeletben él,
mert álmaidban mindig visszajár,
mint múlt tavasz, mint izzófényű nyár,
mint őszi csend, mint szálló csöpp levél,
utána kapnál, több a semminél...
Kérdezheted, csak álmodban felel.
S ha nem kérdeznéd többé? Ne tagadd!
Hajnaltájt megszorítja torkodat...

Naiv töprengés

Mindig a régi pör: Ádám vagy Éva.
Kinek a balgasága volt nagyobb?
Mért nem a kígyót úzték ki a kertből
lángpallossal a szorgos angyalok?!
Ki kérdezte a tudás almafáját,
kincseit kinek szánja ontani...?
Most minden tudás préda e világon,
így lettünk végül Isten barmai.

Lapozz! Gondolj az evolúcióra!
Lejött a fáról és követ fogott,
kókuszdiót tört, aztán koponyát is,
új volt e játék, s tán csodálkozott,
hogyminden szerszám egyben harci fegyver:
hatalmat ad, erőt, kincset talán...
Már vérbe, szennybe fullad szép világunk...
Ember, maradtál volna fenn a fán!

Hallgassam hát papok szavát, vagy inkább
olvassam bölcs tudósok könyveit?
Az élet így is, úgy is gyorsan elszáll,
és sem tudás, sem tömjén nem segít.
Itt gyűlölet hajt embert ember ellen,
s ha lángra gyúl a Föld s az égi tér,
– vesztes vagy győztes? – együtt semmisül meg,
s a komédia végleg véget ér.

Lehet, hogy elfogyott

Lehet, hogy elfogyott a szó,
kihűlt a mondanivaló,
amely petárdaként vitt a mesékbe...
Néhány fénylő spirál...egy karcolás az égre,
majd zuhanás...
és az egésznek vége.

Én nem tudok hirtelen váltani.
Más álarc, újabb piruett
reménye nem kecsegtet,
kísérelj meg magad
a szinte lehetetlent.
A gondolat adott:
ha szűkös a repertoár,
keresni kell egy másik színpadot.

Nem tépheted ki minden tollamat,
és sárral be nem kenheted !
Talán lehetnek közös álmaink,
de szárnyalni csak égbolton lehet.

Ezüstport hintett libaszárnyaimra
a csillagos tavaszi éjszaka.
Hajnalodik.
Angyalok nincsenek.
Na, repüljünk haza...!

Budafa. Alsó tó
(Olajfestmény)

Interneten

– Neved?

Ugyan...! Ne kérdezd!

Ma ez, de holnap az.

Mi tegnapelőtt jó volt,
ma már nem is igaz...

– Lakásod?

Itt, ott.

Talán egy híd alatt,
avagy felhők fölé visz
egy kósza gondolat.

– Nemed?

Sok nemet mondtam.

Lehet, hogy balga voltam?

Nincs ezzel semmi gondom,
ha kérdezed, hát mondom:

Voltam szerelmes lányka,
feleség és anya,

de hogy nő lennék? Annak
már itt az alkonya.

Mit is csináltam?

Ezt, azt.

Végül is nem tudom.

Épp csak szerettem volna

itt hagyni lábnyomom,

hát sok mindenbe fogtam.

Széthullt, mert nem volt súlya,

nem tudtam jelet rakni,

e szétmálló homokba.

Mért bánnám? Más is így járt,

kit nem kegyelt szerencse.

Sorsom az ember sorsa:
se pokolba, se menybe
nem vethet érte senki,
ha jön a végső óra,
amikor el kell menni.

Felszabadulási emlékmű Letenyén

Szobor a téren. Egy szegény paraszt.
Szabadságot várt, békét és vigaszt.
Karját a fényre tárja, vagy legyint?
Múlnak az évek. Becsapják megint?
Koszorúzták már balról, jobb-felől,
már nincsen szónok, akinek bedől.
Ki nincstelen, annak minden hiába,
csak négyévenként veszik emberszámba.
Gyűlhet köré szép ünneplő tömeg,
ő csak legyint... Remélem értitek!

Emlékmű Letenyén.
(Fotó)

A segély

Juci néni bőven elmúlt nyolcvan. Ki hinné! Ma is egyenes derékkal, emelt fővel jár, mint fiatal korában, mikor a grófi kastélyban szobalányként szolgált. Nem kapott ott munkát akárki. A lányok javát válogatták. Szép tartású, ügyes-kezü legyen, értelmes is, hogy hamar be lehessen tanítani a munkára, viselkedésre. Tohonya, butácska leány még a konyhán se kapott állást, krumplit hámozni.

Jucikának mindig vágott az esze, mint a borotva. Első tanuló volt a kis falusi iskolában. Ha szóba kerül, még ma is minden verset, leckét el tud mondani, ami a réges-régi olvasókönyvében volt. Újat azóta már nem tanult, de az újságot rendre elolvassa, a politikában naprakész információkkal rendelkezik. A történeteket persze, a maga szájíze szerint értékeli.

Férje, fiai már elmentek. Egyedül magára számíthat.

Magányos, mint egy tanúfa a határban.

A nyugdíját beosztja, a kis föld utáni kárpótlást megtakarította. Jó lesz az még, hiszen nyolcvan fölött már gondolni kell az elmúlásra is! Lassan már egy síremlékre valót is összerakott magának, hogy ha eljön az idő, amikor neki is el kell menni, mint minden halandónak, szép helyen pihenhessen a temetőben.

Csengetnek. Juci néni kinéz a kerítésen át. Két hivatalnokforma áll az ajtó előtt.

– A polgármesteri hivatalból jöttünk – mondja az egyik.

– Nincs nekem ügyem ott. Se hátralékom, se kérvényem nem volt mostanában...

– Jaj, dehogy is! Nem ezért jöttünk. Segélyt hoztunk.

– Segélyt? Nem kértem én semmit.

– Nem is kellett kérni. Múlt héten a Szociális Bizottság megszavazta, hogy minden nyolcvan év feletti egyedülálló lakos egyszeri segélyt kapjon. Magának is jár!

Juci néni nem oldódik.

– Majd bemegyek holnap a hivatalba és megkérdezem, mi ez!

– Szombaton nincs hivatal, tudhatja. Csak alá kell írni az átvételi elismervényt. – már szedi is elő a papírt az aktatáskából az ügyintéző.

– Na, adja ide, hadd látom! – nyitja az ajtót Juci néni. Apróra áttanulmányozza a papírt. Mindenféle rovat, pecsét, nem sokat ért belőle.

– Aztán, mennyi az a pénz?

– Negyvenezer forint.

– Negyvenezer? Havonta?

– Lehetséges. Most csak egyszeri negyvenezeret hoztunk, de ha visszautasítja, akkor az már végleges. Többször nem jár. Törlik a nevét a listáról. Azt akarja?

– Dehogyan akarom! Nem azért dolgoztam egész életemben, hogy csak úgy töröljenek. Ami jár, az jár! Eleget gürcöltem. A kastélyban is, a tsz-ben is dolgoztam, meg a háztáji, a szőlő, az állatok! Két gyereket felneveltem, kitanítottam, gondoztam az öreg páromat... most itt vagyok egymagam, minden támasz nélkül. Hol az a pénz?

– Itt van. Elhoztuk – csap a táskára a férfi. – holnap nincs pénztár. Le kell ma rendezni, hogy el tudjunk számolni a hivatalban. Maga csak diktálja az adatait, megcsináljuk gyorsan. Aláírja, és már fizetünk is. – azzal a táskájára teszi az ívet és nagy ügyetlenkedve írni próbál. – Nem lesz ez így jó néném. Nincs valahol egy asztal? Így a levegőben tartva nem tudok írni.

Juci néni is belátja, hogy nem lehet ezt a kapuban elintézni, hiszen a szél is kapkodja a táskára terített papírt. Ha valami hiba csúszik a lajstromba, még utóbb elvesz a járandósága, hát beinvitálja a két férfit a házba, és az első szobába tereli őket. Az a legszebb helyiség az egész lakásban. Nem is igen használja, csak esténként tv-t nézni ül be egy óracsákra.

Kiterítik az asztalon az iratokat, gyorsan haladnak az írással. Neve, kora, hol dolgozott, meg egy csomó egyéb szokásos kérdés. Juci néni szépen, pontosan felel, mint valamikor, az iskolában.

– Már csak az utolsó havi nyugdíjszelvény számát kell beírni. Mondja csak gyorsan, aztán készen is vagyunk!

– Azt nem tudom fejből, de ha várnak egy keveset, elő tudom adni. Minden hivatalos papírt, nyugtát el szoktam tenni. A hátsó szobában vannak az iratok.

Pár perc alatt hozza is a szelvényt. Kitöltik az utolsó rovatot. Aláírja az átvételt. Az aktatáskás úr pedig leszámolja az asztalra mind a negyvenezret.

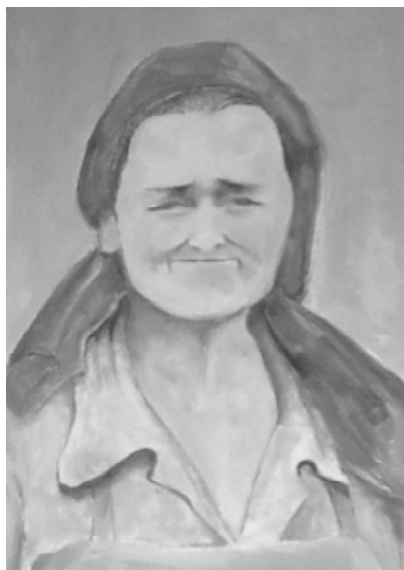
– Használja egészséggel néném!

Komótosan összepakolják az aktatáskát. Juci néni a kertajtóig kíséri őket, aztán siet vissza a házba.

Nem álom ez? Nem. Ott a pénz az asztalon. Remeg a keze, mikor újra megszámlolja. Semmi hiba. Megvan az utolsó fillérig. Akkurátusan összerakja, hogy a többihez tegye a ruhásszekrénybe, a törölközők alá. A többihez, amit évtizedek óta gyűjtöget sírhelyre. Most már igazán kitelik belőle a síremlék is ...

A szekrényt kinyitva alig akar hinni a szemének! Aztán kitör belőle a kétségbeesés.

– Eltűnt! Eltűnt az egész! Jajistenem... eltűnt a pénzem... a munkám... a sírhelyem... a kereszt a síromról... Ellopták a keserves kilencszázezer forintomat... abból számolták ki nekem talán még ezt a koszos negyvenezret is!

Portré

(Olajfestmény)

Téli mondóka

Levél, levél, falevél,
Mind lehullott, jön a tél.
Hó tapad a fákra.
Az egész világra?

Hó, hó, pelyhes hó.
Bundát húzott nagyapó.
Hóember a réten,
Olvad-e már? Még nem!

Csepp, csepp, csepegett,
Egy jégcsap már leesett.
Már csak arra várunk,
Tavaszodjon nálunk!

Január

Kihunyt a fény, a szent Karácsony fénye.
Nem zúg a szilveszteri hangzavar.
Hó hull szemétre, papírtrombitákra.
Ez január, mely mindent eltakar!

Kijózanodva állunk, és tűnődünk,
mit hoz az új év, lesz-e majd meleg
szoba a kemény fagyok idejére?
Jut-e fedél, kenyér mindenkinek?

Ki híd alatt hál, a párnája újság,
és takarója piszkos pártplakát,
annak hiába kántálsz szép Újévet...
Állj félre költő, mert csak köpne rád!

Február végén

Mit mesélhetnék most,
Február havában?
Víg farsangi bálban
Én bizony nem jártam.
Hideg szelek fújtak,
Az arcomba vágtak,
nagykendőbe bújtam,
Mégis rám találtak.

Havat sepergettem,
Tüzet élesztettem.
Tavasról daloltam?
Jól be is rekedtem!
Tél végéhez érve,
Már csak azt kívánom,
Hó helyett hóvirág
Nyíljon a portánkon.

Kornélia dala

Messziről jött és nagyon messze vitték.
Jaj, két karomban nem talált hazát.
Nem hittem el, hogy többé sose látom,
és soha többé nem ölelhet át.

Most hull a hó, mint akkor ott a szteppén.
Vörös pecséttel hideg homlokán
feküdt a hóban, s én hiába vártam
éveken át, hogy mégis jön talán...

Hány évtized... Telekkel... Mennyi hóval... !
A kinti lámpafénybe bámulok...
A pelyhek szállnak, . Honnan is tudnátok,
hogyan havas esteken miért sírok...

Egyszer majd

Egyszer majd minden seb beforr.
Előbb-utóbb. Valamikor.
A sebek sorsa ez. Beteg,
ki féltve őrzi bánatát,
és úgy emészti fel magát,
mint szú a tölgyet rágja át.

A sebek végül mind beforrnak,
talán még ma, talán majd holnap.
Sebek nélkül könnyebb lehet
elviselni az életet.

Téli gyümölcsös
(olajfestmény)

Február

Havas utak, hazai tájak,
száncsengő hangja, régi dal...
megbúvik szíved rejtekében,
s még ma is újra felkavar...

*Most mintha fejre állna a világ:
Őszből kora tavaszba fordul át.
Becsap a régi kalendárium!
Se hó, se jég, amíg a szemünk ellát.*

Pihenni vágyó fák kéréget feszíti
az incselgően langyos napsugár.
Nyugalmat várna erdő, kert, s a rét.
Adj nekik havas paplant, Február!

A napsütötte februári utcán

A napsütötte februári utcán
sétálva annyi mindent újraélek:
emlékeit rég elrepült teleknek,
hóembereknek, száncsilingelésnek.

Méricskélem, mi összemérhetetlen.
Visszahoznám, mit többé nem lehet,
elmúlt színházi estet, dallamot,
Schubertre táncoló hópelyheket...
Fehér pillangók szállnak önfeledten,
körülbegnek, vagy csak képzelem?
Nem hull a hó, a téli táj kietlen,
és ködbevész az út. Mi lesz velem?

Síron túli szerelem

A kis faluban mintha megállt volna az élet. Csendesek az utcák. Elöregszik a lakosság. Házaspárok, magányosok, özvegyek... Legtöbbször túl vannak a hetvenen. Esemény csak a temetés, meg a vidámság napja, a búcsú. Ilyenkor megjön a városból a gyerek, beállítanak az unokák. Nagy a sütés-főzés, a várakozás, az öröm, de hetekig tart, amíg kipihenik a készülődés izgalmát, fáradságát. Aztán marad a tv, meg a pletykapad, de mit is lehetne már kibeszélni ilyen öregkorban?

– A Siketh Mari, a Gőce Sanyi özvegye! Tisztára megbolondult! Van vagy tizenöt éve, hogy eltemette az urát, és még mindig őrizgeti a holmiját.

– Nagyon szerették egymást. Emléknek őrzi.

– Emlék. Másnak is van emléke, de ő naponta az udvaron kefélteti a kabátját, mossza, vasalja az ingét, gatyáját, mint annakidején.

– El is vásott az már a sok mosásban, mint Ágnes asszony lepedője!

– Hát ez az! Ezért mondom, hogy nem normális már a Mari. A múltkor új ingeket vett az urának. Nem egészen újat, az igaz. A bálás boltban, használtat, de csupa divatosat, még olyan terepszínűt is, amilyent most hordanak a fiatalok.

– Azt mondják, az ura utolsó kívánsága volt, hogy minden maradjon úgy, mint régen. Akkor, mintha vele lenne... Ő meg a túlvilágról is vigyáz rá.

Van, aki bólogat ezekre a szavakra, de aki hitetlenkedik, az se mutatja ki, inkább hallgat.

A férfiak elpolitizálgatnak, de egy magányos vénasszony legfeljebb csak a kertjében kapirgál, vagy a csirkéit hívogatja, etetgeti, hogy a következő nagy ünnepen is legyen mit tenni a kilátogató városi rokonság elé.

Aki nyugdíjat vagy segílyt kap, napokig számolgatja, mire kell, mi marad. Villany, gáz, gyógyszerek... már a vízért is fizetni kell. Aztán itt vannak a váratlan kiadások. Mint ma is:

– Néném! Megjöttünk a Vízügytől. Lejárt a vízóra hitelesítése. Ki kell cserélni az órát. Nem megyünk be néném. Ne főzzön kávé. Semmit nem kérünk, mert sietünk - már pakolják is le a szerszámokat, vízórát. Egyikük a papírokat szedi elő. Végigméri az öregasszonyt.

– Csak a munkadíjat, meg a hitelesítést kell kifizetni. Az új óra helyett elvisszük a régit. Így csak ötvenezer forint lesz, ha készpénzben kifizeti.. Máskülönben 80 lenne. Rendben van?

– Részletre nem lehetne?

– Jaj, mama, adnánk mi részletre, de a Vízügy nem adja. Ha most nem fizeti ki, le kell zárni a vizet, aztán csak a jövő hónapban jövünk újra erre. Meg a bekapcsolás is pénzbe kerül. Ki tudja fizetni, vagy menjünk a következő házhoz?

– Istenem, még jó, hogy tegnap hozták a nyugdíjat. Már megint nem marad belőle szinte semmi. Mit csinálnak ezek a szegény emberrel! Egy hónapig se főzni, se mosni? És a csirkék? Elpusztulnak ebben a nyárban! Bezzeg a régi ásott kutat betemették... Még hogy egészségtelen volt! Nitrátos, meg valami kólit is írtak... Jó víz volt az! Hűtőbe se kellett tenni, ittuk, ahogy felhúztam a vödörrel!

– Könnyen húzta akkor húszévesen. Most se fia, se lánya itthon, aki segítsen, igaz-e? Jobb, ha a csapról jön a víz.

– Hát, csak csinálják azt a szerelést, amit kell, de gyógyszerre se marad pénzem.

Percek alatt megvolt a csere. Eltették a pénzt. Vitték a régi vízórát a következő nyugdíjashoz vízórát cserélni. Vagy 5 portán leszedték már a sápot, mikor a Gőce ház elé értek. Az özvegy már kiterítette a mosott ruhát és odabenn takarított, mikor megállt a ház előtt az autó.

– Figyelj! Katonaingek lógnak a kötélen... Ennek megjött a fia, vagy az unokája. Hogy a rosseb! Ez lett volna az utolsó cím. Gyérünk innen, de gyorsan!

Mire valakinek eszébe jutott érdeklődni, mi is ez a váratlan vízóra-csere, a rendőrök már bottal üthették a csalók nyomát.

– Micsoda zshivánság! Micsoda kár! Hanem a Mari! Egyedül ő nem fizetett.

El is terjedt a faluban:

– Lám, a Siketh Marit, megvédte Gőce Sanyi még a túlvilágról is!

A három özvegy balladája

Három özvegy áll a sarkon,
isten tudja, mit fecsegnek,
órák óta tart a pletyka,
megszólása embereknek.

Három özvegy. Víg beszédnek
nincs közöttük vége–hossza,
aki elment, siránkozás
többé vissza úgy se hozza!

Ha nagy–néha szóba kerül?
Szebb az emlék, mint az élet.
Maga festi mind a három,
magának a vágyott képet.

– Milyen is volt? Minden éjjel
ölelése hozott álmot –
így dicsekszik, kit az ura
nap, nap után ütött vágott.

– Hű voltam, mint szent az égben –
szól a másik, az a beste –
kit a szomszéd ölelt, ha az
ura nem volt otthon este.

– Más asszonyra rá se nézett,
engem végig úgy imádott...
(Hej, pedig sok bokor alja
mesélhetne, hogy mit látott!)

Már csak ez maradt, csak ennyi:
ábrándok és festett képek.
A könnyek rég felszáradtak.
Három özvegy, három élet...

Álmok útján

(Szebeni Attilának)

Göröngyös úton járunk,
térdig poros a lábunk,
de nap süt ránk, és szívünkben
egy szivárvány ragyog.

Pálmák szigete délen
vár rád, azt hiszem, értem...
Kell egy remény, egy álmkép
s az őrző angyalod...

Ha majd a bukó nap festi a tengert,
s vérvörös habja ölel,
a parti homokban izzik a lábnyom,
szellő se borzolja fel...
Talán álmodban,
lehet, hogy ébren,
hallod a víz moraját...
Mindegy, hogy hol jársz,
e szürke világban,
éveid álmát
álmodd csak egyre tovább...

Napraforgók
(Olajfestmény)

Tavaszcárók

Hó ködmönét az év ledobta,
Virágos kaftánt hűz helyette.
Gyerünk, gyerünk a szép tavaszba,
Zarándokolni dombra, hegyre!

Tarisznyámban kevés a krajcár,
De szívemben remény temérdek.
Megújulok, megújulunk mind,
Tavaszcáró, szomorú lények.

Éjszakai telefonok

Hármasban szilvesztereztek. Otthon, a tv előtt. Az asszony, a férj és a kutya. Ez utóbbi úgy kerül a képbe, hogy pánikszerűen fél a petárdáktól. Félelmében az asztal alatt helyezkedett el és onnan még az ünnepi vacsora illatai sem csábították elő.

Éjfélkor egy koccintás és elfogyott a bébi-pezsgó, körbetelefonáltak a rokonságot az újévi üdvözzel, aztán még bámulták kicsit a képernyőt, hallgatták a zenét, leginkább a kutya kedvéért, mert a kinti zajok miatt nem akarták kizavarni.

Kettő után már megszűnt a petárdázás. Végre helyreállt a rend. Kutya kifelé! Le lehet feküdni, aludni.

Három körül megszólalt a telefon. Nocsak! Egy elkésett gratuláció?

– Halló! Itt Víz Elek... – a háttérből kuncogás hallatszott. Víg társaság.

– Tessék? Nem értettem, kivel beszélek.

– Nem érti? Itt Víz Elek – Itt vizelek! – a társai kitörő viháncolással nyugtázták a viccet.

– Ott nyugodtan vizelhet! – nevetett a férfi és letette a kagylót – Kicsit becsíptek a fiuk. Megbocsátható. Egyszer van egy évben Újév.

*

Néhány hét után, mikor szinte már el is felejtették az újévi tréfát, újra megszólalt a telefon:

– Halló... Kivel beszélek?

– Velem!

– Kérem, mondja a nevét...

– Csak ne sokat érdeklődj!

– Legyen szíves, ne tegezzon, inkább a nevét mondja! Ki beszél?

– Majd megtudod! A barátnőm panaszkodott, hogy molesztáltad!

– Én? Azt se tudom, miről van szó, és nem ismerem a barátnőjét – leteszi a kagylót.

*

Újabb csengetés.

– Molesztáltad a barátnőmet. Majd ő megmondja.

– Igen. Molesztáltál a boltban. Rávertél a fenekemre! – csicsereg a kagylóba egy női hang.

– Milyen hülyeség ez? Senkinek nem vertem semmijére!

– De igen! A boltban.

– Nagyokos, akkor mondja meg, melyik boltban!

– A boltban.

– De melyikben?

– A ... a nagyban...

– Pontosan! Itt több nagy bolt van! ...

Csend.

– Na ugye, hogy humbug az egész! – leteszi a kagylót.

*

Csengetés.

– A barátnőm 19 éves!

– Igen. 19 éves csajszi vagyok. Tetszem neked. Láttam rajtad. – segít a lány.

– Az unokám is idősebb nálad...

– Unokád?... Fogad van még? Nem szeretem, ha protézissel harapdálnak!

– Na de kérem!

*

Két perc múlva újabb csengetés.

– Halló! Ki beszél?

– Én.

– Hagyja abba! Egy fontos telefont várok...

– Milyen kutya ugat ott?

– A mi kutyánk! – szól közbe a feleség, akit már ver a víz az idegességtől.

– Kösd meg a kutyát! Odamegyünk...

– Dehogyan kötöm! – és lecsapja a kagylót. Talán megijednek a kutya miatt, és végre vége.

Néhány perc nyugalom után újabb csengetés.

– Halló! Ott a feleséged is?

– Igen és hallja az egészet!

– A barátnőm 19 éves és tetszel neki. Tetszik neki a szemed...
Én meg kemény legény vagyok, majd elszórakozok az öreglánnyal,
míg ti hancúroztok!

– Fejezzétek be!

– Vagy négyesben... Mért? Nem szeretitek négyesben?

*

Újabb csengetés. A lány próbálkozik.

– Odamegyek és bekopogok.

– Ne! Rád uszítom a kutyát...

– Ezt nem teheted. Tudod, mennyibe kerül nekünk ez a telefon-
beszélgetés? Te vagy az oka! Ezt ki kell fizetned! Csak nem képzeli-
led, hogy megúszod!

– Hagyd abba!

– Molesztáld a barátnőmet, meghívsz minket, hogy majd né-
gyesben és most nem akarod kifizetni a telefont se...

– Nem kérte senki, hogy felhívj...

Mellé kell tenni a kagylót... de ha pont most hív a fiam Ameriká-
ból? Mindegy. Ezt nem lehet tovább bírni.

*

Másnap éjjel.

– Halló! Itt az RTL Klub. Ön egy spanyol utat nyert! - a hang a
tegnapi fiatalemberé.

– Nincs rá szükségem. Jövő héten megyek Spanyolországba -
megszakítja a vonalat, és a készülék mellé teszi a kagylót. Az asz-
szony a fejét rázza ijedten:

– Ezt kár volt mondani, még azt hiszik, hogy tényleg elutazunk és
üres lesz a lakás. Ezek képesek és betörnek ide...

Egy nap szünet után:

– Halló! Reklámhoz keresünk gyorsan beszélő embert. Egymillió
forintot nyer, aki leggyorsabban elmondja százszor, hogy Kossuth
Rádió Budapest... Mérjük az időt. Kezdheted!

– Menj a francba!

– Bezzeg a barátnőmet molesztáltad! Feljelentünk zaklatásért!

Másnap délelőtt a rendőrségen:

– Sok ilyen panasz van. Igen, régebben percek alatt kiderítettük a
hívót. Egy év óta nem tehetünk semmit. A személyiségi jogokat sér-

tené... A szolgáltatók tiltakoztak, mert ezek mobilról telefonálnak, és csak a valódi tulajdonost tudnánk meghatározni, aki esetleg ártatlan. Elvesztette a készülékét. Ez lehet, hogy igaz. Még fizetheti is a számlát, ha nem tiltotta le, vagy oda a kártyája. A zaklatók találnak, vagy lopnak egy mobilt, és arról beszélnek. Akár naponta hetvenszer is hívhatják. Amíg nem történt bűncselekmény, addig nem tehetünk semmit. Ennyi.

– Ez a bugyuta játék jó üzlet a szolgáltatóknak.

– Lehetséges... Meg kell változtatni és titkosítani a számot. A nyugalomnak ára van.

Kérdés

Egy rothadó világ az,
hol jónak lenni szégyen,
s ügyeskedők ragyognak,
kifényezett erényben.
Ki nem hazug, vagy csalfa,
ma csak nevetnek rajta,
s azt mondják rá: bolond!
Míg vannak jó bolondok,
tán van kiút a mából.
Kimenteni a szépet
egy vérgőzös világból –
bolondság lenne, mondd?

Gésa egy régi képen

Ruhája, mint a fésző rózsza szirma,
magasan zárt és rengeteg.
Körötte, érzed, hogyan lengenek
az illatok és édes permetek.
Arcán közöny. Hideg, akár a márvány.
Feltűzött kontya, mint az ében.
Mintha könyvet olvasna éppen,
oly egykedvűn matat e képen.
Ám tekinteted odarebben máris,
ahol a szoknya bomlik kétfelé.
Két hússos combja tárul égre: Jé!
Ott látod mindazt, ami oly banális,
mint medikusok könyvében egy ábra,
s az áhítat elillan, mint a pára...

Tavaszdó

Feszül már a fűzfa kérge,
kék ibolya kandikál,
fittyet hányunk óra, jégre,
mert a télnek végleg vége,
s fenn a tetőn talán végre
kelepel egy gólyapár.

Oly jó lenne így dalolni,
tavaszvárón! Nem lehet.
Mert az emberek szívébe
nem virít a tavasz éke,
boldog élet szép reménye,
csak fekete fellegek.

Márciusi fürge szellő,
virág, napfény, szép tavasz.
Együtt megyünk kéz a kézben?
Ünnepelhetünk, mint régen,
zászlók alatt, békességben?
Már csak álom. Nincs vigasz.

Fűzfák a szélben

Áprilisi szélben
a Balaton partján
kopott ágaikat
lengetik a fűzfák.
Tépett sárga kontyuk
dacosan dobálják,
mintha indulnának
mintha elfutnának,
de csak állnak, állnak,
mint útszéli kurvák.
Tele az országút
két pereme végig.
Rikító bánatuk,
olcsó koronájuk
felsárgul az éjig.
Országutak szélén
mennyi fűzfa fér el?
Mennyi fűzfa hányja
loncsos sárga ágát
a tavaszi fényben?!

A Szép Meluzina

Zsóka nénit egy amatőr kórusfesztiválon ismertem meg. Az előadás szünetében a büfét keresve véletlenül az egyik énekkar öltözőjébe nyitottam be.

– Milyenek voltunk? Na, milyenek voltunk? – esett nekem egy nagydarab, temperamentumos asszony.

Fogalmam sem volt kiről, kikről faggat és a szomjúság is kínozta, ezért igyekeztem röviden lezárni a beszélgetést:

– Az egész első blokk csodálatos volt! – mondtam diplomatikusan, és már fordultam volna kifelé. A hölgy azonban lelkesen megragadta a galléromat:

– Ugye? Na, ugye! Hja, aki ért hozzá, azonnal látja, hallja, hogy mi vagyunk a legjobbak... Legközelebb én fogom énekelni a szólót. Szép vagyok! – jelentette ki határozottan.

Önkéntelenül végigmértem. Valószínűleg észrevette furcsa pillantásomat, mert felém nyújtott kézzel folytatta:

– Szép Erzsébet vagyok. Én vagyok a Szép Erzsébet! A kórus lelke és mindenese... Biztosan ismerősen cseng a nevem... A karvezetőnk Szabó Szigfrid. Képzeld kedvesem, az apja dupla szabó volt! – hajolt hozzám, és már a fülembe harsogta: – Dupla szabó! Az egyetlen a városban. Szabó Áron szabó!... De Szigfrid csak szimp-la, mert civilben sajnos nem szabó, hanem bádogos.

Ekkora bizalom láttán én is bemutatkoztam. Címet is cseréltünk.

Pár hét múlva e-mailben jelentkezett. Túláradó szeretettel közölte nagyrabecsülését és egyben azt is, hogy szeretne közelebbről megismerni, ezért ha nem alkalmatlan, pár napra eljönne hozzánk. El is jött. Bőbeszédű, szórakoztató egyénisége egy kis változatosságot hozott egyhangú életünkbe. Három nap alatt nemcsak azt tudtuk meg, hogy kórusuk öt éve, Cickányberek várossá avatásának tiszteletére alakult, hanem teljes életrajzát is megismerhettük, zaklatott

kamaszkorától napjainkig. Sőt! Második este már kórusbeli barátai intim titkainak is részesei lettünk.

Hasonló érdekességekkel nem szolgálhattunk, ezért inkább lakóhelyünk nevezetességei mellett vezettük végig. Séta közben alaposan körülnézett. Különösen a camping érdekelt. A búcsúzkodás perceiben elő is rukkolt a következő ötletével: Szívesen meglátogatna még egyszer, valamikor a nyáron. Sajnos a szólampróbákat nem mulaszthatja el, de mi lenne, ha azzal a négy-öt kórustaggal együtt jönne, akiket a próba érint?

– A campingben ellakhatnának, és a próba után lehetne számukra valami jó kis programot is szervezni, de erre ne legyen gondotok. Mindenről magunk gondoskodunk.

Nagyot nyeltem, de férjem azonnal kapott az ötleten. Meg hát, messze még a nyár.

Ami késik, nem múlik! – mint mondani szokás, és egy szép napon azt vettük észre, hogy csak úgy sorjáznak be a cickányberki énekkar tagjai kicsiny, de vendégszerető otthonunkba. Fiúk-lányok, nénik-bácsik vegyesen. Már a köszönésükből is meg lehetett állapítani, hogy van itt minden, basszus, szoprán, alt, tenor...

– Mi ez? Hát nem szólampróbáról volt szó?

– Jaj, kedvesem, nem ismered te ezeket! Hatvantagú a kórus, de képtelenség belőlük egyszerre, egy teljes szólamot összeszedni próbára. Olyan tohonyák! A bemutatóra bezzeg eljönnek és előfordul, hogy az énekkar fele csak némán tátogat a színpadon. Persze jobb is, mintha megszólalna. Az a fontos, hogy a tagdíjat mindenki fizesse be! Ezért a pénzért viszont joguk van tátogni:

– Mi lesz most?

– Úgy gondoltam, itt... most, nálatok megalakítjuk a cickányberki kamarakórust. Ehhez a megjelent tizenhét fő bőven elég lesz. Kellene valami ünnepélyes, vagy inkább hivatalos formát adni ennek az eseménynek. Nem is tudom, hogyan lenne a legjobb? Egy jegyzőkönyvet, vagy legalább egy jelenléti ívet fel lehetne fektetni. Ezen kívül megszavaztatjuk, hogy jövőre, a tagság kérésére, nagyobb legyen a tagdíj!

Egyik ámulatból a másikba estem, de a hölgy máris kiadta a parancsot:

– Nyomtassatok gyorsan valami elfogadható papírt, amit mindenki aláírhat – mondta, majd látva, hogy a többiek már kényelembe helyezték magukat, lerúgta a cipőjét és felkuperodott a kanapéra.

Úgy vettük észre, hogy a társaság többi tagja kicsit gyámoltalan, ezért a hivatalos ügyek után némi nyakolajt kínáltunk, hátha attól nekibátorodnak egy kis hangpróbának. Két-három tiszteletkör a tálcával, és megélénkült a banda. Igaz, hogy most sem a kórus repertoárja került elő. Egy érces hang elrikkantotta magát, hogy aszongya: „Ez a nóta- nóta körbejár, körbejár...” és attól kezdve ment minden, mint a karikacsapás. Éjfélig.

Másnap Zsóka asszony kicsit szabadkozott, hogy karmester nélkül csak ennyire futotta, de hát nem is a próba volt a lényeg. Tulajdonképpen a kamarakórus megalakítása volt a fő cél és az, ugyebár megtörtént. Most már csak szponzorokat kell felhajtani, sőt némi állami támogatás elnyerése sem kizárt, hiszen ez egy közhasznú, sőt kiemelten közhasznú szerveződésnek tekinthető, tehát minden rendben van.

Néhány hét múlva kiderült, hogy semmi nincs rendben.

A levélben megkeresett vállalatok, bankok többsége még csak nem is válaszolt a megkeresésre, annak ellenére, hogy a levél mellé CD-t is tettek a szervezők, melyen a kórus teljes repertoárja hallható volt. Lehet, hogy éppen ettől riadtak meg? Jött néhány biztató válasz is. Biztatták a kórust, hogy csak így tovább, de sajnos, nem áll módjukban anyagi támogatást adni, mert a szponzorálásra szánt keretet évekre előre lekötötték egy futballcsapatnak.

Zsóka néni újabb ötlettel állt elő:

– A kórus teljesítménye, úgy látom, nem hat a zsebekre! De a szólóénekesek! Azok hatása biztosan eredményes lesz!

Azonnal fel is ajánlotta szolgálatait, mint elsőszámú önjelölt szólista.

Mindent a kórus érdekében! Fel is kérte a kórus vezetőjét, Szabó Szigfrid bádogos-karmestert, hogy közösen állítsanak össze egy CD-re való anyagot, vagy legalább néhány számot a kiszemelt szponzorok elkápráztatására.

Mint megtudtam, a magánpróbák, Erzsébet asszony lakásán folytak heti rendszerességgel. A próbálkozások hónapokig folytak, de

hiába sürgetett az idő, a műélvezeten túl nem mutatkozott eredmény.

Végül valami mégis csak összeállt és már csak a CD dekorálása volt vissza. Doboz, feliratozás, ilyesmi. Meg néhány másolat készítése. Aztán a postázás. Zsóka asszony elemében volt. A kedélyek megnyugodtak. Már csak várni kellett a hatást.

Én is kaptam egy példányt a produkcióból, és Erzsébet hetente érdeklődött a véleményem felől.

Erőt kellett gyűjtenem, hogy lehallgassam azt a CD-t, de nem tudtam rászálni magam, ezért csak sokat sejtető bólogatást sugalltak nagy nehezen megfogalmazott leveleim.

Aztán egy napon csengett a telefon. A hívásjelző Szép Erzsébet nevét mutatta. Na végre! Biztosan valami örömteli eseményről akar beszámolni. A kagylóból azonban kétségbeesett zokogás hallatszott:

– Fatális tévedés történt. Valaki összecserélte a felvételeket! A sietség... Igen a kapkodás, az időzavar... és azt másoltattam... azt küldtem el mindenkinek... de neked is adtam egy példányt, hogy hallgasd meg... Nem tudtál szólni? Nem tudtál időben szólni? Most már mindennek vége. Szigfrid szakított velem. Én nem is tudom, mit tegyek ezek után? ... Ezt a szégyent nem élem túl!... Nevet változtatok... Igen! Nevet változtatok! A második nevem Meluzina... Ezután te is szólíts Meluzinának! Igen, mától Szép Meluzina leszek. Ez a név, talán még bevonulhat a zenetörténetbe – mondta elcsukló hangon és letette a kagylót.

Vettem egy nagy lélegzetet és elszántan beraktam a lejátszóba a CD-t, melyen az ékes felirat szerint Szép Erzsébet felvételei voltak.

– Ha én gazdag lennék... – szólalt meg egy közismert színész erőteljes, férfias hangja – körülöttem pedig forogni kezdett a szoba.

Budafai parkerdő
(olajfestmény)

Paradiso

(Tamás Klára faliszőnyegéhez)

Egy tiszta, szent világra vágyik lelkünk,
mit nem találunk itt e földi létben,
csak álmainkban sejlik fel merengőn,
hol aranyfényben fürdik fenn az éden.
Hulljon szívünkre béke és a hála,
mert kivirult a szépség rózsaszála.

Gyertyaláng

(Hajdú Mónika fotójához)

Adj meleget!... Áraszd a fényt!
Ne vedd el tőlünk a reményt,
hogy szebb és jobb lesz a világ!
Mire gyermekünk, unokánk
körültekint, s felnéz az égre,
ne égő házak füstjét lássa,
mert béke lesz... mindenütt béke...

Homokszem

Szélfutta parton homokszem voltam:
Bennem volt Minden és a Semmi.
Elállt a szél. Csak ülök a parton.
Nem vagyok képes továbbmenni

Emlékkönyvbe

Szerelmek jönnek, múlnak számolatlan,
Mert a tavaszra gyorsan tél jöhet...
Ki emlékszik bókokra, kézfogásra?!
Aki barátom, ő el nem feled.

Péter Erikának

Apró tündér-kék pillangónak látlak,
még inkább tarka repdeső madárnak,
ki lomb közül kíváncsin kandikál.
Nem tör meg semmi. Élet, sem halál.
Verssoraid meséket rejtenek.
Ne légy te más, írd úgy, mint egy gyerek,
ki holnapnak ír, s nem csupán a mának.

Blog

Napok, hetek vagy hónapok?
Évekkel már nem számolok.
Itt a hazám,
hol nap süt rám,
és a Semmi után futok.

Teher

Cipeljük egész életünkön át
gyermekkorunk fájdalmas batyuját,
és nincsen hit, és nincs varázslat,
mi a gyanakvást eltörölné,
hogy itt hazudnak mindörökké.

Semmi

Mindent tudsz rólam s e minden a Semmi.
Semmi a múlt és semmi a jelen.
Az álmaim villódnak csak az éjben,
és fényesebbek, mit az életem.

Nyár végén

Perzsel a nyár. Vörös rózsák lobognak,
a "ma" víg lepke tánc talán, de holnap
az ölelő karok már száraz indák,
és zörgő lombok árnya búsan int rád.
A rózsának lehull a szirma.
Nyár, szerelem, halott virág...
Ó, bárcsak holnap újra nyílna!

Őszi fényben

A Nap már sosem ad meleget
eleget,
a fény, mely beterít,
hidegen hiteget.
Állok az ablaknál s a szívem
ridegen
tűri el, hogy a nyár
nékem már idegen.

Felejtés

Voltam örömed
és lettem kereszted.
Mondd: a kezemet eleresztet?

Voltál örömem és keresztem.
A jót, s a rosszat már felejtem.
Most megöregszem.

Röviden

Nem a haláltól,
csak a szenvedéstől félek...
ha félek...
azt is csak, míg élek.

Búcsú

Maréknyi fény, tengernyi bánat
és döbbenet maradt utánad.
Maréknyi fény kúszik szívembe:
bár a tegnap csak holnap lenne...!
Maréknyi por, könnyek az éjben,
azután elfeledlek szépen...

Anna utolsó dala

Szerettem, de már messze jár.
Hová vitte a gépmadár?
Nézem a végtelen vizet.
Azé leszek, aki fizet!

Vasárnap délután

Galambok búgnak s orgonán dalok,
mikor a kertben ülök révedezve,
magamban halkán verset mormolok,
s a könyv már lassan lecsúszik ölembe.

A házunk egy templom tövében áll,
itt megszokott az ének és az ünnep,
de inkább napfény, virágok, cicák...
fohászok és papok már elkerülnek.

Én mindent hittem, és mindenkinek,
most lassan nem hiszek már senkinek.
Bolondság volt, az ég előtt sem érdem.

Már csendesül az emlék és a vér.
Mi játék volt, ma már semmit nem ér.
Későre jár, a jövő nem jön értem...

Nászmenet

A sokadik cigarettát szívták. Lassan kifogytak a témából. Divat, árak, munkahely. Ági a házassága problémáit kezdte ecsetelni. Sopánkodott, hogy a férje milyen elragadó volt, amíg udvarolt, most pedig alig szól hozzá. Hova tűnt a szerelem? Csak legalább leülne a gyerek mellé tanulni! Adél már kívülről tudta az összes várható vádat, mert minden beszélgetésük, minden alkalommal ugyanoda lyukadt ki. Kicsit unta is a panaszáradatot és titokban az órájára nézett.

– Nem értek benneteket, házasságban élő asszonyokat. Mit vártok? A házasság nem egy egész életre szóló nászmenet! A szerelem legszebb szakasza egymás felfedezése, megismerése. Szeretni egymást kötöttségek, konvenciók nélkül! Az igen! Egy darab papírért feláldozni ezt a perzselő vágyat, és a szabadságot? Mi értelme ennek? – mélyen felsóhajtott, hogy jelezze sajnálatát és együttérzését.

Ági nem felelt, mert észrevette barátnője óvatos pillantását, amikor Adél már harmadszor nézett a karórájára.

– Jaj, nagyon itt ragadtam. János biztosan hazaért, meg Pubi is a napköziből. Sietnem kell.

Adél udvariasan szabadkozott:

– Hova sietsz, hadd várjon a párod! Nem dől össze a világ, ha kicsit késel.– magában azonban fellélegzett, hogy végre egyedül maradhat.

Gyorsan elkezdte válogatni a holmiját, pipere és tisztálkodó szereket, a legszebb hálóingét, némi fehérneműt, az intim szelencét a tablettával. Az egész elfért egy nagyobb reklámszatyorban. Bedobta a csomagot a Skoda hátsó ülésére és már indított is. Irány Kanizsa! Legszívesebben repült volna. Micsoda nagyszerű hétvége vár rá!

Félkézzel beletűrt a táskájába. Igen, megvan a lakáskulcs is.

Nem a férfi lakása előtt állt meg. Annyi itt az ismerős, kinek mi köze hozzá, hogy hol fogja tölteni az éjszakát! Ha valaki meglátja

hova tart, holnap már a munkahelyén pletykálna róla az egész begyöpösödött kispolgári brancs.

A kocsiból kiszállva kényelmesre vette a tempót, még a kirakatokra is rá-rápillantott. Ő most vásárolni jött a városba, bárki láthatja, a csomagja is közönséges reklámszatyor.

Végre befordult a kapun. A férfi az emeleten lakott. Adél itt már sietve szedte a lábát. Csendben, szinte osonva tartott felfelé, nehogy a lépések zajára valami vénasszony kipillantson az egyik lakásból.

Gyorsan a kulcsot a zárba... és máris az előszobában volt. Itt megtorpant, mert bentől hangokat hallott. Bosszankodva ismerte fel a takarítónő hangját. Ez még mindig itt van? Odabenn az asszony dühödten ordított:

– Vegye tudomásul, hogy felmondok! Én ezt nem bírom tovább... ilyen helyen nem vagyok hajlandó dolgozni. Mi van itt? Naponta más nő jár ide. Most is ! Tele a mosdókagyló valami vörös rüfke hajával! Alig ment el, engem meg máris siettet, hogy hozzak mindent rendbe, mert vendéget vár. Hát mi vagyok én, hogy az összes kurvája után én takarítsak?

Adélnak egy pillanatra a lélegzete is elakadt. Érezte, hogy remeg a lába. Szinte forgott vele az előszoba. Csak össze ne essen itt! Nagyot nyelt, aztán erőt vett magán és lábujjhegyen kilopakodott a lakásból.

Bevágta magát a Skodába, kettesből indult, mintha üldöznék. Hamar kiért a városból, aztán csak hajtott tovább az országúton. Cél nélkül, találomra fordult be egy-egy elágazásnál. Eleredt az eső. Az ablaktörlő lapátok vadul dolgoztak. Megállt. Körülnézett. Nem ismert rá a tájra, fogalma se volt merre jár. Lassan továbbment, hogy valami tájékozási pontot találjon. Végre teljesen kitisztultak a gondolatai. Nincs értelme... Ennek sincs értelme. Haza kell menni.

A következő útkereszteződésnél újra megállt. Elővette az autós-térképet a kesztyűtartóból. Nagy kerülő volt, és felesleges – állapította meg. Most már tudatosan figyelte az utat, hogy minél előbb hazaérjen.

– Hát ez se volt egy nászmenet! – morfondírozott keserűen, mikor belépett a hideg, magányos lakásba.

Ébresztő

Adtam neked egy álmot. Csillagokra
repült fel szárnyas paripád.
Ébredni kell, legyen hajnal, vagy reggel.
Felráztalak, hogy ne álmodj tovább.

Ne szidj, ne sírj, álmovilágban élni,
örökké kábulatban, nem lehet.
Ki elvarázsolt, feloldotta álmod.
Amit álmodtál, el ne dobd! Tied.

Október végén

Most rőt avarban járok gondolatban,
az út szélén tört, haldokló virág...
Néha lecseppen fentről egy-egy vízcsepp,
sírnak a fák.... sok didergő faág.

Rohantál, ősz volt, nem tudom, mi hajtott.
Valami lázas, öldöklő vihar?
Csapzott hajad a szél arcodba fújta,
s olyan volt, mint itt, ez a rőt avar.

Patakpart
(Olajfestmény)

Egy apa imája 2006 őszén

(Földi Lászlónak)*

Uram, vigyázz sok balga gyermekedre,
kiket a jelszavak szédítenek,
kik jót akarnak, tiszta szívvel hisznek,
de még annyi mindent nem értenek...

Óvó kezed vezesse szebb utakra,
bajuk ne essék, vigyázd léptüket,
anyjuk van, apjuk , sírniuk ne kelljen
hiszen botlani oly könnyen lehet...

De azt, ki az ártatlanok között,
csak ordibálni és rabolni jött,
büntesd Uram, tégy bilincset kezére,
ne tapadjon rá ártatlanok vére!

**Földi László (a vitéz)*

Megyek a térre

Megyek a térre ücsörögni egyet,
markomban zacskó szotyola, akármilyen...
Unalmas ez a szombat délután is,
már nem akarok Messiássá válni...

nem,
nem,
nem akarok messiássá válni!

Ha véletlenül te is arra járnál,
dumálhatunk, ha arra támad kedved,
csak azt ne mondd, hogy most kell abbahagyni
a lélegzést ! Azt mondd, hogy mihez kezdjek?!

Mondd!
Mondd!
Mondd meg, mihez kezdjek!

Vidéki kislány Pesten

1.

A politika nékem
nem erős oldalam,
de voltam kinn a téren,
hogy megnézzem, mi van.

Ott szónokolt egy bajszos úr,
ki cuki ötvenes,
és ott volt egy focista is,
oly elegáns, helyes.

Én már csak azt nem értem,
hogy mért nem kinn, egy réten,
vagy illatos ligetben
tartják e randikat,
hisz itt a téren nincsen,
mi jó illatot hintsen:
elűz a szörnyű szag.

2.

Most jó anyámat kérdem,
hogy mi lehet a baj,
mi szaglik ott a téren,
mi nem volt ott tavaly?

A magyarázat meglepett,
de van benn logika,
anyám azt mondta: Lányom, ez
bűdös politika!

Azt én még most sem értem,
hogy mért nem kinn egy réten,
vagy illatos ligetben
tartják e randikat,
hisz itt a téren nincsen,
mi jó illatot hintsen:
elűz a szörnyű szag.

A tér

Álarcban jár a gyűlölet,
angyal képében tetszeleg,
bárány bőrében farkasok,
s tágult szemmel bámulja sok
ifjú titán, míg ordasok
ámítják őket szép szavakkal.

Uszítanak: Gyerünk, a tettek
döntenek majd, itt törvény nem kell!
Vigyázzatok... vigyázzatok!
Ki áldást oszt, az nem mind angyal,
s míg álszentül égre merednek,
már szaga van a gyűlöletnek.

Semmi és soha

Keserű vers Kosáry Domokoshoz

Itt nem változik semmi és soha.
Megyünk, amerre sodor a tömeg.
Elöl ordít pár bérenc, vagy vezér,
s utána már egy dühödt nyáj liheg.
Birkák akolja ez, nem ember otthona,
és nem változik semmi és soha.
Csillagot teszünk tornyok tetejére,
aztán szétverjük, köpünk az egészre.
Dicsőítünk, majd sárba rántunk,
örökké körbe-körbe járunk.
Szobrot avatunk, emlékhelyeket:
legyen, amit ledönteni lehet...
Halottakat temetünk és kiásunk,
újraföldelünk, rehabilitálunk...
Koszorúzás és sárdobálás
és hazugság és árokásás...
Nem lát a kerge nyáj, csak háborog...
Lola asszony a sírjában forog!
Mért járunk körbe? Mennyi ostoba!
...és nem változik meg a kör soha!

Történelem madártávlatból

Egyszer majd minden seb beforr.
Ha engednénk, talán beforrna...,
de őrizzük s körömmel, foggal
tépjük fel újra és megújra.
Nincs más dalunk,
nincs semmi más,
csak ezerévi jajgatás,
s, hogy "megbűnhődte..."
Volt miért!
Mi sem ingyen
kaptunk babért.
Pogány... majd jobbágy omló vére,
hányszor kiáltott fel az égre!
Sok melldöngető frázis mit takart?
Szomszédot öltünk s magyar, a magyart.
Minden bűnünkről hallgatunk,
álságos a bűnbánatunk,
s vádoljuk az egész világot,
mert olykor köztünk rendet vágott.
Történelmünk csak festett tábla.
Hányszor mázoltuk át? Hiába!

Pásztorok köszöntése

Békesség néktek pásztorok!
Fekete éjben jártatok,
viharos felhők gomolygása,
szélvész sem tántorított hátra.
Egyetlen csillagot követve
érkeztetek meg Betlehembe.
A gyermeket jászolban látva,
töltse be lelketek a hála:
A bolyongás már véget érhet.
Kívánunk nyugodalmas éjjelt!

Végül

Mondjátok: nem volt jobb, se több...
Lehet!
Nem kell hullatni hazug könnyeket.
Éppen csak ember, mint akárki más.
Nem vittem zászlót, és a rohanás
fáklyát nem szúrt kezembe.
Nem mentem semmi árral szembe.
Itt jártam, erre...
s nem mutatja semmi.
Lépteimet, mint pille léptét,
az útifű is elfelejti.

Murapart
(Olajfestmény)

Felső tó Budafán
(Olajfestmény)

Rekviem

Hanna

Az út végére értem,
most csendben búcsúzom.
Sok év, amit megértem,
de én most sem tudom,
minden, mit tettem, írtam...
elég-e tőlem ennyi?
Még annyi mondandóm van,
s látjátok, el kell menni...

Maradni lenne jó még,
de ennyi fájdalom,
amit rám mért a sors rég,
elfojtaná dalom.
Jajom ne hallja senki,
aludni vágyom csendben.
Jó lesz már megpihenni...
Megyek, mert el kell mennem.

A túlparton, mi vár ma?
Örökös éjszaka,
vagy szálló szent zsoltosma
és angyalok kara?
Csak egy ligetbe vágyom,
nem kell a másvilág,
őrizze örök álmom
ibolya s hóvirág.*

*Utalás G. Ferenczy Hanna "Téboly" c. versciklusának
Nézetek című versére.

Temetésen

Uram, ki bölcsőt adtál
és ringató anyát,
kimérted utunk hosszát:
lám, az idő lejárt.

Oly messze már a bölcső,
sírásba full a szó,
itt áll a ravatal már
és rajta koporsó.

Mit érnek, jaj, a csokrok,
a koszorúk sora,
ha kit szerettünk elment,
s nem látjuk már soha.

Ó, adj reményt a szívnek,
hogyan van egy szebb világ,
s ott tárt karokkal vár majd
szerető, jó anyánk..

Nolan White sírjára *

Mondom neked fiam, hogy balga ember az,
ki túlbecsülve képességeit,
nem számolja az évek gyors múlását,
s ifjút megillető babérra vágyik.
Hidd el nekem, hogy mégis mennybe száll,
mert írva az vagyon,
hogy boldogok, kik lélekben szegények,
s övük az ország ott fenn mindörökké.

*Nolan White 2002-ben, 72 évesen, belsőégésű motorral közel 700 km/h sebességet ért el, azonban belehalt rekordkísérletébe, mert a fékezőernyők leszakadtak az autóról.

Botladozva

Huzalok, drótok, szörnyű pókok
szövik be orvul kis világunk.
A látható s a láthatatlan
hurkok közt botladozva járunk.
Mire ösvényt vágnánk és rendet
teremtenénk magunknak, másnak,
már megkondulnak a harangok,
s fekete árnyak vermet ásnak...

Meddig?

Még mindig és mindig és mindig.
Zuhanni és felállni... Meddig?
Meddig lehet még újra kezdeni?
A papír magát csalfán kelleti,
betűket kér, sőt szavakat!
Akad-e bennük gondolat?

Inkább leltárt készítenék,
mi maradt, mi, mire elég...
Két láb - egyet sem ér. Két szem?
Jaj, másfelet se ér, bármerre néz,
és itt van még két lusta kéz..
A szívről ne beszéljünk. Még dobog.
Legyen elég, hogy voltunk boldogok!
Mikor – miért..., de ez kit érdekel?
Elég, ha én tudom. Már oly közel
az elmúlás s a béke,
mikor mindennek vége...
de addig, újra s újra fel kell állni,
minden gödörből ki kell mászni,
minden csatában részt kell venni,
mert az úton, mit ránk kiróttak,
végig kell menni.

Kinn elfagyott a lomb

A vers, a szó... akár a hűlt leves,
nem fogy a torkig eltelték között.
Már áll a bál s a forgás oly sebes,
hogy alig látok formát, csak ködöt.

Kinn a fagyott lomb búsan lekonyul.
Se nap, se csillag. Gyertya sem ragyog.
Ez füst, vagy árnyék, vagy csak alkonyul?
Már szédülök s nem tudom hol vagyok...

Előttem szétfolyt, furcsa, torz alak
Szellem, vagy árny? Ó mondd, mi lesz velem?
Miért nem szól? Sötét és hallgatag.

Segítsetek most kókadtt lombú fák,
bújjatok hozzám mind, úzótt vadak,
magányosan előnt a félelem..

Szorongás 57'

Anti az udvari színben hasogatta a fát. Tulajdonképpen nem is volt erre szükség, hiszen már majdnem nyár volt, 57 nyara. A favágás csak ürügy volt, hogy ne kelljen a lakásban maradni. Nem akarta, hogy bárki észrevegye rajta, mennyire kétségbe van esve. Különösen a terhes feleségét próbálta kímélni, hiszen olyan felhőtlenül gondtalan... Hogyan mondhatná el neki, mennyire fél?

Délelőtt behívatta az igazgató. Szép alak az is!

– *Antal! Az éjjel megint kézzel írt feliratokat ragasztott valaki a házak falára. Ki fogjuk vizsgálni, kinek az írása. Mindenkitől írásmintát fogok küldeni a rendőrségre. Majd az írásszakértő megmondja, mi az igazság. Legjobb lenne, ha belépne a pártba, akkor kiesne a gyanúsítottak köréből. Gondolja meg! Most elmehet.*

Mit csináljak? Ha szót fogadok az öregnek, az isten se mossa le rólam, hogy én voltam a plakátragasztó. Azt mondanák, hogy azért lettem párttag, mert sok volt a fülem mögött. Életem végéig ezzel zsarolhatnának... Írásminta? Milyen írásszakértő van itt? Semmilyen! Arra fogják a plakátírást, akire akarják... Kell nekik valaki, aki elviszi a balhét! Én vagyok a legalkalmasabb áldozat, mert kezdettől gyanús vagyok nekik. Mikor ide kerültem, azonnal behívtak a rendőrségre, és azt mondták, hogy hetente jelentkeznem kell, mert Belgrádban születtem. Hiába mondtam, hogy a minisztérium helyezett ide... hogy leszolgáltam a katonaidőmet, ...hogy jó voltam aknavető tisztnek!

– *Még hogy tiszt, hm...Tudja mi maga? Maga a Tito láncos kutyájának a kölyke!* – ennyi volt a válasz. Pedig ez még 54-ben volt. Azóta mennyi minden történt az országban... Itt, ebben a faluban? Szinte semmi. Egy éjjel jött pár ember. Az elnököt keresték az utcai lakásban. Már rég elszelelt. Míg ott elől dörömböltek, mi a sötétben leszaladtunk a kertbe és a meggyfa árnyékából néztük, mi történik. Majdnem hánytam az idegességtől, mert nem tudtam, hogy a kommunisták, vagy a forradalmárok jöttek értem.... Lejöttek az épület

végéig, és nálunk is zörögtek. Aztán elmentek. Ennyi. Sose tudtam meg, kik voltak, mit akartak.

Aztán a kijárási tilalom alatt... Csak egyszer botlottam az őrző-
ba. Az is magánügy volt. Milike, a kolléganőm felvágta az ereit, –
csak egy kicsit. Kórházba se került, az orvos bekötötte a csuklóját,
aztán készen volt. Ennek se volt köze a politikához, hanem mert
otthagytta a szeretője. Félítettük, hogy újra megteszi, és naponta
meglátogattuk a feleségemmel. Vigasztaltuk, meg erősítettük, hogy
ilyen hülye miatt ne dobja el az életét. Vittünk egy üveg asztali fehé-
ret, hogy ne mindig az övét igyuk... az háromnak nem sok. A nagy
beszélgetésben kicsúszunk az időből. Mondta is Milike, hogy ne
induljunk, mert a kijárási tilalom elején biztos sűrűbb az ellenőrzés,
egy-két órát várni kellene. Átültünk az ágyra, sorban, mint a verebek
az ágon. Én középen. Mili meg csak mondta-mondta a bánatát. Po-
tyogtak a könnyei, de az én Sáriám két perc múlva elaludt. Magam
próbáltam vigasztalni szegény Mili. Hát Sári nem pont akkor nyitotta
ki a szemét, mikor megcsókoltam azt a szerencsétlent! Mondom
Sárinak:

- Csókold meg te is szegény, szegény Milikét! – erre ő:
- Csókolja az öregisten! – és már húzott is, hogy induljunk haza.

Miatta botlottunk az őrző-
ba. Szerencsére ismerős rendőrök vol-
tak és elengedtek, de ki tudja, nem jelentettek-e mégis valamit! Most
aztán azt is előkaparhatják...

Elvisznek, ha akarnak, pedig nem csináltam semmit. Megszületik
a gyerekem, és nem láthatom. Mire esetleg élve előkerülök, már 6-8
éves lesz, és meg se ismer! – ennél a gondolatnál Anti hatalmas
erővel vágta a fejszét a fába. Nem hasadt el, hanem megszorult.
Felemelte a fejszét a tuskóval együtt, majdnem a gerendáig ért...
úgy csapott le. Széthasadt. Egy repülő szilánk az arcának csapó-
dott. Alig egy centivel a szeme alatt.

– Jaj, még ez is! – dobta le ijedtében a fejszét. Beszaladt a ház-
ba.

– Csupa vér vagy! – szörnyülködött Sári – Ezt nem lehet házilag
rendbe tenni... Gyorsan az orvoshoz!

Az orvos majdnem szemben lakott. Éppen a motorját szerelte, de
azonnal letette a szerszámaid és a feleségéért kiáltott.

– Ezt össze kell varrni! – tuszkolta be Antit a lakásból nyíló kis rendelőbe. Gyors kézmosás után, felesége asszisztálása mellett pár öltéssel elintézte a hasadást. Szinte élvezettel dolgozott, eredetileg ugyanis sebésznek készült és mindig kapva-kapott az ilyen lehetőségen.

– Mit csináltál?

– Fát vágtam.

– Úgy kell! Minek vág fát egy aktakukac? Ki minek nem mestere, annak megölő gyilkosa... Nem tudtad?

Még egy injekció Anti fenekébe, és már tuszkolta is kifelé a rendelőből, hogy másik hobbyját, a motorszerelést folytathassa.

– Ezzel nem veszek táppénzre, menj csak dolgozni holnap – szólt a paciens után.

Másnap a hivatalban, a többiek illően körülcsodálták Anti szeme alatt a véraláfutást, meg a finom öltéseket, ...addig se kellett az iratokkal foglalkozni. Ekkor jött be a főnök titkárnője.

– Az igazgató elvtárs Parti Jenőt kéreti az irodába. Most, azonnal. A megszólított kezében megremegett a papír.

– Igenis. Máris megyek – rebegte és a nagy igyekezetben feldöntött egy széket. Felemelte, gondosan az asztal mellé állította, hogy még egy kis időt nyerjen. Körbejáratta ijedt tekintetét a többieken, aztán követte a titkárnőt.

– Mit csinálhatott, hogy így be van tojva? – kérdezte Évike, a gépírónő – Csak nem rúgják ki?

Senki nem válaszolt. Anti szeme és a varratok hirtelen elvesztették jelentőségüket. Mindenki úgy tett, mintha munkájába merülne. Hallgattak. Vagy tíz perc telt el így, a feszültséggel teli csendben. Ekkor újra megjelent Parti Jenő.

– Beléptettek a pártba – súgta elhaló hangon.

– Engem is – vonta meg a vállát Évike – már tegnap. Hát aztán!

Antinak, egyszerre megvilágosodott minden: *Talán nem is volt plakát... ez az egész csak humbug, hogy teljesíteni tudja az öreg a pártépítési feladatát... Én meg majdnem belehaltam a rémületbe, ...de nem dőltem be! Nem dőltem be* – ujjongott magában és úgy látta, hogy újra süt a nap és kék az ég.

Hetvenöt évesen

A csend lassan befont már minden szegletet.
Mit kérhetnék a sorstól? Kérni még lehet...
Először a lépések koppanása
váltott szelíd, sustorgó csoszszanásba,
aztán a messzi fények tűntek el,
és nem maradt más, csak egy kis "közel",
ez a miniatűr világ...
Nem int rám többé bimbózó faág?
Rohanni kéne távol, víg mezőkre
csapzott paripaként... A dőre,
kamaszos lélek még mit nem kíván!
Lásd, egy fotelben ülve, csendben várom,
hogy végre közelemben járjon,
és felsegítsen kicsi unokám.

Mézes-pálinka

Kicsit elkéstem ezzel a kis írásommal, hiszen elmúltak a karácsonyi ünnepek, itt a Vízkereszt, a karácsonyfák díszei is lassan dobozba kerülnek. Az asztalon ott áll még a kis zsebbe-való üveg, de a mézes-pálinkának már csak az utolsó cseppjei szédelegnek benne.

Mézes-pálinka? Bizony, régi szokás volt a mi falunkban a készítése. Legalább olyan fontos, mint mondjuk: a lucaszék! Karácsony napján kezdődött és az új évig kitöltötte a valamirevaló férfiember szabadidejét.

Karácsonykor megtöltöttük az üveget pálinkával, persze csurig, így mindjárt le is kellett kortyolni belőle egy keveset, hogy a méz is beleférjen.

Mennyi méz? Amúgy gondolom formán. Ezután az üveget jól fel kellett rázni, hogy elkeveredjen. De nem ám csak egyszer, hanem minden nap. Természetesen a kóstolás is napi feladat volt, mint ahogyan a pálinka, vagy a méz további adagolása is, az ízlelés alapján. Az csak természetes, hogy a jól sikerült keverékkel a rokonságot, sógorokat, komákat is meg kellett ismertetni, akik maguk is előálltak saját alkotásukkal.

Szép szokás volt ez a karácsonyi és az újévi ünnepek között. Időtöltés, tapasztalat szerzése ismerőseink jó "ízléséről", pontosabban ízlelési képességéről, másrészt, hogy ne legyünk láb alatt, amikor a fehérszék bőszen végzi az ünnep maradványainak eltakarítását, valamint a Szilveszter és az Újév előkészítését.

A mézes-pálinka készítése arra is jó ürügy volt, hogy távolabbi ismerőseinket is felkereshessük, akik szintén készítettek mézes-pálinkát, és közösen bírálgattuk, tanácsainkkal segítettük készítményeik minőségének javítását. Ezt csak további ízlelgetéssel, kóstolgatással lehetett elérni, hát e célból meg kellett kóstolgatni a szomszéd kotyvasztását is, és a miénket is meg kellett kóstoltatni, hogy másnapra egy kis pálinka hozzáadásával, vagy méz pótlásával tudjunk rajta "segíteni", melyet aztán a következő napon ismét ellenőrzés alá lehetett vonni. Arról is meg kellett győződni, hogy a szom-

széd is megfelelően végezte-e el a tanácsolt beavatkozást. Persze, közben megvitattuk a világ dolgait. Megfelelő mennyiségű készítmény ellenőrzése után még a világ megváltásának esélye is megnövekedett, s hogy mégis mindmáig olyan a világ, amilyen, az csakis a meg nem felelő pálinka-méz arányra vezethető vissza. Most már hiába! Vízkereszttel befejeződött a mézes-pálinka ideje.

Várni kell a következő Karácsonyt!

Hideg kávé

Tombol a nyár, a húsbe húzódtam,
Cinka cicám is itt heverész.
Ő a virágállvány menedékén,
én a fotelban szunnyadozom.

Lefőtt a kávé, jaj, de meleg még...
éget a findzsa, várni muszáj.
Várni, csak várni, fogni se tudja
csésze falát az asszonyi kéz.

Nyúlnak az árnyak. Ébred a macska.
Enni szeretne: – Adj szaporán!
Jó falat. Ízlik? Nyalja a száját.
Macskaörömnek ennyi elég.

– Hol van a kávé? – itt van a csésze.
Rég hideg az már. Jobb nekem így!
Errefelé azt tartja a mondás:
"Szépít a kávé, hogyha hideg."

Utolsó lap

Elúsznak múló széllel a szavak,
és nem marad egyetlen gondolat
csírája sem fejemben.
Csak ülök itt e kora őszi csendben,
s számolgomat mi volt,
s mi még lehet,
de kérdésekre nincs már felelet.
Minden megtörtént, mit felírt a Sors,
vagy csillagok között rendelve volt.
Hiába nézek fel az égre.
Talán meg kéne nyitni végre
az utolsó lapot...
de nem!
Még egy kis végső türelem,
talán még megérdemlek ennyit,
mielőtt meglátom a Semmit.

UTÓIRAT

Uram, ha verset írni támad kedve,
s nem elemzés, vagy tudós fordítás,
mivel az időt nyüvi estről estre,
jusson eszébe, hogy az élet kétes,
a mutató látszólag lődörög,
de a költő papírja s élte véges,
csak a múzsának élete örök...
Szemében tűz, vagy kéklő tiszta álom?
Dicsfény ragyog a hósín keblen, vállon...
s ha mégis ránc vagy folt akadna rajta,
egy bárányfelhő biztos eltakarja.

Limerickek, huncutságok

A pizza-futár

Pizza-futár volt a Kelemen.
Súgtam, hogy én forrón szeretem!
Azt mondta, nem bánja,
gyűjtsak még alá ma!
Ez kérem, pizza, nem szerelem...

Gyurika

Kérdezte a szende Gyurika:
– Mi lehet egy női bugyiba' ?
Lehajolt a Sára,
hadd nézzen alá. – Na!
– Nincs is itt bugyi, csak nyuszika!

Félénken

Félénk kis legény a Tivadar.
Megsúgni sem meri, mit akar.
Julcsát csak az bántja,
hogy nem jut alá ma,
s nem múlik el köztük a zavar.

Kapáláskor

Jó anyám azt mondta nekem:
a kertben sok krumpli terem.
Mondhatja akárki,
nem fogok kapálni,
a tököt jobban szeretem!

A költő

Költővel jött össze Ilka.
Hajnali kettőig bírta...
Ő lett a múzsája,
de végül megbánta:
Pénz kell és nem irka-firka!

Oszkár

Megkértem Oszkárt, ki laza:
Ha szeret kísérjen haza!
Azonnal megbántam,
amikor megláttam,
nem nagy más, csupán a haja!

Az elhagyott férj strófája

Nejem a nagycsöcsű Helén
itt hagyott kétezer telén.
Ha elment, nem bánom ,
fogadja áldásom,
akinek kell az a tehén.

Csalódás

Juliska mindene kerek.
Tudja, hogy ilyen szeretek.
A blúzáát levette.
A fene megette!
Megláttam, hogy csupa retek.

Mmm!

Fogyókúrába dermedt délután
zsíros koncokról félve álmodom.
A percek csendben telnek, és sután
nyúlnék egy inceselkedő comb után...
Rántott comb. Csirke. Ingyenc falatom!
Ha addig élek is, meg nem hagyom!

Paál Gyulának

Ha életed üres, sivár,
legyen előtted egy pohár.
Tölthetsz fehéret, vöröset,
csak bort igyál, és ne vizet!

Pálinkás jó reggelt!

Szivárványos jókedvem van,
pedig ma bort nem is ittam.
Ne mondd azt, hogy dülöngélek!
Csak előre, hátra nézek.

Könnyű annak, aki bigott
és csak szentelt vizet ivott.
Tisztelem az ilyent nagyon,
de inkább pálinkát iszom!

Amikor ravatalra tesznek

(Vers férfi-hangra)

Mint könnyű paplant,
majd megemelem,
díszes, hímes
koporsófedelem,
és kidugom a résen
legkedvesebb testrészem...

A kényes hölgyek nyomban
elterülnek a porban,
mások meg jót nevetnek:
Ilyen még nem esett meg!
Így lenne jó a vége,
aztán jöhet a béke...

Lehet, hogy más lesz miden.
Üres nézőtér. Nincsen
tömeg, se taps, se lárma,
mert senki nem kíváncsi
e nagy előadásra.

Hétszeres köszöntő

Sárkány szeretnék lenni, hétfejű!
Nem házisárkány, az túl egyszerű.
Hét szép fejem, és mindegyik nevet!
Láttál egyszerre ennyi kellemet?

Egy szőke lenne, csitri és buta,
másik vörös – ez kész komédia –
melírozott, meg ősz, kinek a konty
úgy csüng fején, mint mellen egy poronty.

Derékig sima hajjal , mint a méz,
egy borzas is, mint őrült szingaléz,
s hogy fel ne ismerd végül, hogy ki az
lenne köztük egy teljesen kopasz.

S hogy el ne veszítsd vidám kedvedet,
egy mini színpadot vennék neked.
Ott eljátszhatnál minden szerepet,
de Júliád, az nem lennék neked...

Az első sorban foglalnék helyet,
s tizennégy szemem nézne tégedet,
és tapsolnék, amíg a markom bírja.
Hét szám hurrázna: újra, újra, újra!